

YASUNARI KAWABATA

Valsul florilor

Traducere din japoneză și note de
CORNELIA DANIELA LUPȘĂ

HUMANITAS
fiction

Valsul florilor

Au terminat de dansat *Valsul florilor*.

În momentul acela, deși cortina care începuse să coboare nu le trecuse încă nici de piept, Hoshie Tomoda își schimbă brusc poziția.

Tot atunci, Suzuko Hayakawa, sprijinindu-se pe vârful unui picior și ridicându-l pe celălalt mult în aer, își lăsase toată greutatea trupului pe partea cu mâna care atingea brațul lui Hoshie, până când fetele ajunseră să formeze cu corpurile lor o singură figură. Pe punctul de a se prăbuși, ca și când i s-ar fi secerat jumătate din corp, Suzuko se prinse de mijlocul lui Hoshie. x

Din cauza impactului, aceasta se dezechilibără. În timp ce încerca să-și revină din poziția aceea caraghioasă – atârânănd de Hoshie cu fața lipită de pântecul ei, dar încă ținându-se cu o mână de umărul ei –, Suzuko zise:

— Proasto!

Și o plesni pe Hoshie peste obraz.

Se uita la ea, surprinsă de faptul că o lovise, dar adăugă:

— În viața mea nu mai dansez cu tine!

Însă, în timp ce rostea aceste vorbe, se dezechilibra iar și se sprijini de umărul lui Hoshie.

Fata scutură brusc din umăr. Nu făcuse mișcarea ca și cum ar fi vrut să scape de Suzuko. Nici ca și când s-ar fi supărat că fusese lovită. Rămasă fără sprijin, Suzuko aproape că se prăvăli cu mâinile întinse înainte.

Fără să se întoarcă spre Suzuko, de parcă nu-și dădea seama că fusese vina ei, Hoshie rămase în picioare cu un aer absent, dar spuse cu glas puternic:

— Nici eu n-o să mai dansez în viața mea!

În acel moment căzu cortina.

În clipa în care aceasta lovi podeaua scenei, aplauzele spectatorilor, care nu mai conteneau, se îndepărtară ca duse de vânt și dintr-odată se făcu liniște.

Pe scenă lumina se diminuează.

Dar numai pentru un scurt răstimp, căci, îndată ce cortina avea să se ridice din nou, urma să devină și mai puternică, și mai strălucitoare, ca răspuns la aplauzele din sală. Anticipând și ele acest lucru, balerinele părăsiră scena cu mișcări care păreau să continue dansul de mai înainte. În culise, le așteptau nerăbdătoare fete cu buchete de flori în brațe.

Valul de aplauze se înalță din nou.

— N-am mai pomenit atâta egoism! spuse Suzuko, dar o luă pe Hoshie cu forță pe după umeri și porniră după celelalte spre culise.

Hoshie, care părea să fi rămas acolo, înțepenită, o urmă pe Suzuko cu o supunere de păpușă.

— Iartă-mă. Oare chiar te-am lovit? întrebă Suzuko râzând și întinse mâna spre obrazul lui Hoshie, dar aceasta se feri și spuse încet, ca pentru sine:

— Nu mai dansez în viața mea.

— Ce s-ar fi întâmplat dacă spectatorii ar fi înțeles ce se întâmplă? Ar fi râs de noi. Am fi ajuns și în ziare. Succesul de astă-seară ar fi fost în zadar. Chiar nu s-a observat, nu? Eram deja ascunse de cortină, nu-i așa? Poate numai picioarele să se fi văzut? Or fi crezut că mi s-au împleticit picioarele? Și totuși, nu cred că și-au dat seama. Doar ne aplaudă și strigă bis. Sunt sigură că va trebui să ieșim iar pe scenă, spuse Suzuko, zgâlțâind-o de umăr pe Hoshie. Trebuie să ne cerem scuze lui *sensei*. Bine că nu ne-a văzut!

Când intrară în culise, balerinele și fetițele care se înghesuiau și se zbuguiuau tăcură un moment. Suzuko părea puțin rușinată, dar le arătă o față zâmbitoare; Hoshie strângea din buze bosumflată. Ceva din expresia ei te făcea să amuțești.

Dar cortina se ridica deja din nou.

Îndemnându-se una pe alta din priviri, balerinele se luară de mâini și ieșiră pe scenă. Le lăsară în față pe Suzuko și Hoshie.

Cu ele două la mijloc, se aliniară pe un rând și salutară publicul.

Ieșiră și fetițele, fiecare cu câte un buchet de flori în brațe, pe care le înmânară lui Suzuko și lui Hoshie.

Fetițele care primiseră sarcina să împartă buchetele de flori nu aveau mai mult de unsprezece sau doisprezece

ani. Printre ele erau și copile de numai șase sau șapte ani. Toate erau gătite în chimonouri cu *furisode*¹. Mai de vreme, în culise, mamele și surorile mai mari, precum și balerinele care nu dansaseră în *Valsul florilor*, așa cum erau îmbrăcate, în costume diferite, se agitaseră pe lângă ele, netezindu-le părul și îndreptându-le *obi*²-urile, și le arătaseră cui să dea florile, ca să nu se încurce pe scenă.

Hoshie și Suzuko se treziră cu brațele pline de flori.

Asta se întâmpla pentru că *Valsul florilor* le fusese dedicat lor. Și coregrafia tot pentru ele fusese creată. Celelalte balerine ieșiseră pe scenă numai pentru a servi drept fundal sau decor pentru dansul lor. Ca să iasă în evidență tot timpul, costumele lor erau diferite față de ale celorlalte fete.

La vederea micuțelor cu flori în brațe, aplauzele spectatorilor se întetiră iar.

Suzuko și Hoshie abia se mai vedeau de mulțimea florilor pe care le duceau în brațe.

Numai cea mai mică dintre fetițe, care părea încă nesigură pe propriile picioare, nu le dăduse încă florile. Ducea un buchețel de flori mărunte, de culoarea cerului, parcă mai mic decât o floarea-soarelui de mărime medie. Fetița stătea în fața lui Hoshie, dar și ea, și florile fiind prea mici, aceasta nu părea să le vadă.

— Hoshie-san, pentru tine sunt! Ce flori drăguțe! o atenționează Suzuko de alături, însă fetița, care se uita cam

---

1 Chimonono cu mâneci care atârnă până la poale, purtat de tinerele necăsătorite la ocazii speciale.

2 Brâu din mătase țesută mai gros, care se poartă peste chimonono.

încurcată la Hoshie, auzind glasul lui Suzuko, îi întinse ei buchetul.

— Nu, nu mie, lui Hoshie-*san*! îi șopti Suzuko, dar, cum copilul nu înțelegea semnele din ochi, iar Hoshie nu putea, de alături, să întindă mâna după flori, Suzuko se înduioșă și luă buchetul, apoi, mângâind-o pe cap, îi spuse încet:

— Mulțumesc. Gata. Te cheamă mama ta, uite-o acolo.

Când, odată îndeplinită sarcina de a înmâna florile, fetițele în chimonouri cu *furisode* se retraseră, balerinele de pe scenă făcură din nou o reverență publicului, iar cortina se lăsă în jos.

— Buchetul ăsta e pentru tine! spuse Suzuko și îi puse lui Hoshie buchețelul la piept, peste florile pe care aceasta le purta deja în brațe. De ce nu l-ai luat? E prea de tot! Să faci de rușine pe scenă un copil așa de mic! Aproape că izbucnise în lacrimi.

— Da?

— N-ai nici un pic de omenie-n tine! Să ții minte asta! spuse Suzuko, zâmbind însă.

Dimpotrivă, deși îngrămădit între buchetele de trandafiri și garoafe, mănunchiul de flori albastre părea că numai el strălucește viu, ca o floare adevărată.

Curioase, balerinele veniră să se uite la el și exclamară în cor că e draguț, elegant, superb, ca o coroniță din povești sau ca o prăjitură din vis.

— Cum miroase? întrebă una dintre ele și-l luă să vadă. Aș vrea să dansez cu el în brațe! Oare ce flori or fi? Hoshie-*san*, ce flori sunt acestea?

— Nu știu.

— N-am mai văzut așa flori până acum. Oare cine-ți trimite așa un buchet deosebit?

Hoshie le luă înapoi cu nepăsare și spuse:

— Florile astea sunt oflitate.

Surprinsă, cealaltă se uită la ea. Dar Hoshie repetă:

— Sunt oflitate.

— Cum să fie oflitate? Cum poți să spui așa ceva acum? Du-te acasă și pune-le într-o vază, și să vezi cum își revin. Nu-i frumos dacă te aude cel care ți le-a trimis.

— Da, dar *sunt* oflitate.

Suzuko, privind din apropiere, spuse:

— Dacă nu-ți plac pentru că sunt oflitate, dă-mi-le mie, te rog. Te-ai supărat pentru că le-am luat eu din greșeală?

Fără nici un cuvânt, Hoshie îi aruncă neglijent buchetul. Suzuko îl prinse, dar, înainte ca acesta să ajungă în mâinile ei, ceva căzu pe scenă. Era un colier cu pietre prețioase. Probabil că fusese ascuns printre flori. Odată cu el căzură și una sau două flori de care fusese prins.

Dar, imediat ce aruncă buchetul, Hoshie trecu repede printre dansatori și, lăsându-se pe vine în fața fetei, îi spuse:

— Te rog să mă ierți. Eu am fost de vină. Iartă-mă.

Și vorbind astfel, o ridică în brațe, alături de flori, și urcă alergând scările spre cabina de machiaj. Totul se petrecu așa de repede, că nu observă colierul căzut.

— Hoshie-*san*! o strigă Suzuko.

După ce aruncă o privire scurtă în urma ei, Suyuko luă colierul de jos și se uită la cartea de vizită din buchetul

de flori albastre. Una sau două dintre celelalte balerine se uitară și ele.

— Katsumi... Suzuko-*san*, știi pe cineva cu numele ăsta?

— Da, știu.

— Un bărbat?

Suzuko nu răspuse.

Hoshie urcă în fugă scările, fără să-i pese de florile care-i scăpau din brațe. I se desfăcu panglica de la una din poante. O azvârli din picior, iar aceasta căzu departe, pe una dintre scările de mai jos. Hoshie nici măcar nu se uită în urma ei.

În tot acest timp, se auzeau în continuare aplauzele spectatorilor care cereau un bis.

Instrumentiștii porniră spre loja orchestrei. Aplauzele se întetiră iar.

Suzuko deschise vijelios ușa și spuse:

— Bis, Hoshie-*san*, bis!

Intră în cabină, așeză ușor colierul pe un capăt al mesei de toaletă a lui Hoshie și, ridicând ochii și văzând în ce stare era, spuse cu glas voit vesel:

— De ce ești tristă? Dă-m un bis. Orchestra a ieșit deja și ne așteaptă. Nu știu de ce te-ai întristat, dar nu se poate să ne lași așa.

Probabil că fetița pe care o adusese în brațe plecase, pentru că Hoshie era singură, la fereastră, și privea orașul cufundat în noapte.

— Nu supăra pe toată lumea, spuse Suzuko.

O îmboldi cu mâna să se grăbească și Hoshie făcu cinci-șase pași fără să se împotrivescă, dar în dreptul oglinzii mari se opri.

— A! Un picior desculț. Unde ți-e pantoful? întrebă Suzuko, când văzu picioarele lui Hoshie în oglindă.

Hoshie însă își privi chipul și zise:

— Nu pot să dansez în halul ăsta.

— Dar nu ți se vede fața!

— Și tu ai zis că nu mai dansezi în viața ta.

— Ba o să dansez toată viața. O să dansăm împreună toată viața. Unde e pantoful?

— Nu vreau să dansez. Așa simt, că nu vreau să dansez.

— Dar la cum se simt alții te-ai gândit? Nu se poate așa ceva. Gândește-te și tu un pic: nu pentru noi a pregătit *sensei* spectacolul din seara asta? Nu înțelegi că o mulțime de oameni muncesc numai pentru noi două? Știi cum e: îți plânge inima, dar tu trebuie să râzi. Și gândește-te și la spectatori – la cât de mult s-au bucurat.

— S-au bucurat? Deși am dansat cu atâta neplăcere?

— N-auzi aplauzele?

— Le-aud.

— Hai, gata, să lăsăm asta. Încalță-te repede. Unde e pantoful?

Cabina de machiaj era o cameră mică, în stil occidental¹, dar de-a lungul peretelui, pe o treaptă mai sus, erau întinse *tatami*²-uri, pe care erau așezate măsuțe de toaletă, una lângă alta. Există o singură oglindă mare. Pentru că nu încăpeau toate agățate pe perete, erau costume, talmeș-balmeș, și pe masa scundă din mijlocul cabinei. Pe masă

---

1 Cu covor sau parchet pe jos, și nu tradiționalul *tatami*.

2 Rogojini din paie de orez.

mai erau împrăștiate coșulețe de flori, cutii de bomboane și buchete de flori primite cadou.

Suzuko, aplecată deasupra unor pantofi de dans feluritiți, așezați unul lângă altul sub treapta cu *tatami*, căuta cu mișcări febrile pantoful lui Hoshie, când se deschise ușa.

Era profesorul lor, Takeuchi. Într-o mână ținea pantoful lui Hoshie. Se apropie de ea și i-l lăsă la picioare ca și când nu s-ar fi întâmplat nimic.

— Vezi că ți-a căzut, fu tot ce spuse el, în șoaptă.

— Vai, *sensei*, spuse Suzuko și ea fu cea care, roșie la față, se apropie de Hoshie în fugă și, lăsându-se în genunchi în fața ei, îi puse pantoful.

Hoshie își lăsă piciorul în mâinile lui Suzuko și se uită țintă la Takeuchi.

— *Sensei*, nu vreau să dansez, spuse și-și întoarse privirea de la el.

— Vrei, nu vrei, dansezi, că ăsta-i dansul. Și cam așa e și-n viață, spuse Takeuchi râzând și, așezându-se la măsura lui, începu să se machieze.

Era costumat numai pe jumătate. De aproape, machiajul de scenă nu-i putea ascunde fața îmbătrânită trist, mai îmbătrânită decât ai fi crezut că poate fi la vârsta lui de nu mai mult de cincizeci de ani.

Suzuko și Hoshie ieșiră din cabină. Nici nu puseră bine piciorul pe prima treaptă, că suflătorii scoaseră primele acorduri.

Aplauzele spectatorilor se stinseră brusc.

Era *Valsul florilor* din *Spărgătorul de nuci* de Ceai-kovski.

Cuprins

Valsul florilor
Hana no warutsu / 5

Picuri de ploaie
Amadare / 95

Ce nu făcea soțul
Otto no shinai / 105

Un rând de copaci
Namiki / 115

Yumiura
Yumiura-shi / 131

Tăcerea
Mugon / 141

O crizantemă în piatră
Iwa ni kiku / 159

Prima zăpadă pe Fuji
Fuji no hatsuyuki / 175

Norii de dimineață
Asagumo / 201